

van Leuven vrouwen toeliet. Toch rees ook in de ULB heel wat verzet tegen de opname van vrouwen, vooral in de faculteit Geneeskunde. Men meende 'dat dit indruiste tegen de rol die zij geroepen zijn te spelen als gevolg van hun lichamelijke gesteldheid'.

Lerarenopleiding

De vorming van leerkrachten werd verbeterd dankzij de invoering van een gespecialiseerde opleiding voor leraren voor lagere scholen. De lessen werden na de schooluren gegeven. Er was ook een Rijksnormaalschool voor onderwijzers. De opleiding duurde er twee jaar. De pedagogie die men onderwees, was weinig revolutionair. Alles van buiten leren was nog de regel. De bedienaars van de eredienssten gaven er godsdienstondericht maar sommige van de toekomstige leraars, onder wie A. Sluys, lagen met die pastoors overhoop. Het stadsbestuur toonde altijd veel interesse in de normaalscholen. In de tijd van A. Sluys werd de Modelschool, die door Karel Buls in 1875 was

opgericht, een eerste-klasinstelling. De meisjes gingen naar de Emile-André- en de Emile-De-Mot-normaalscholen, die na de oprichting van de school van Gatti de Gamond werden geopend. Na 1880 werden de pedagogische wetenschappen ingevoerd in de normaalscholen. Met hun diploma op zak moesten de leraars een plaats vinden. De stad Brussel wierf altijd de beste leraars aan, dat wil zeggen de besten die van haar gemeente-normaalscholen afkwamen.

De schoolstrijd

Vanaf de jaren 1860 heerste er een verdoken schoolstrijd in Brussel. Het liberaalgezinde stadsbestuur streed een heftige strijd tegen de geestelijkheid die haar macht over het gemeentelijk onderwijs wilde vergroten. In dezelfde tijd stichtten de kopstukken van het Brussels liberalisme, P. Van Humbeeck, K. Buls en A. Sluys, de 'Ligue de l'Enseignement'. Het verbond ijverde voor het neutraal lekenonderwijs en voor kosteloos en verplicht onderwijs. Haar

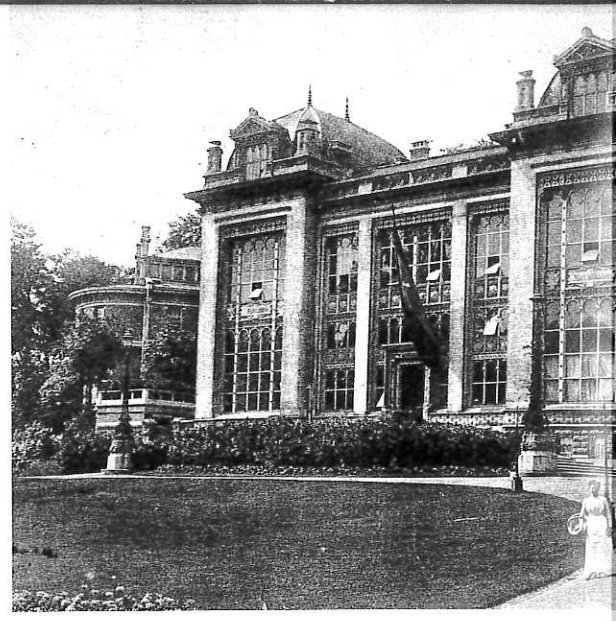
Linksboven: Schoolplaats van de Normaalschool voor onderwijzers 'Karel Buls' aan de huidige Lemonnierlaan, op het eind van de negentiende eeuw. Om de school op een natuurlijke wijze te verluchten en te verlichten, werd de speelplaats door een groot glazen dak overdekt. De klassen gaven uit op de speelplaats en op gaanderijen. (SAB)

Rechtsboven: Zwemles voor de leerkrachten. Aan het eind van de negentiende eeuw voerde het stadsbestuur van Brussel zwemlessen op de scholen in. Oorspronkelijk was het als experiment bedoeld. De jongens waren de eersten aan de beurt, de meisjes volgden iets later. Zwemoefeningen werden pas vanaf 1882 in de Normaalscholen ingevoerd. De bewegingen werden eerst op het droge geoefend in de turnzaal. (SAB)

Midden: Overdracht van de vlag van het meisjeslyceum door de schepenen van Openbaar onderwijs, Emile Jacqumain op 23 december 1927. Het meisjeslyceum werd later Emile Jacqumainlyceum gedoopt. (SAB)

Scholierenverzet

In 1917 stelden activistische Duitsgezinde ambtenaren Duitsgezinde professoren aan op de Gatti de Gamondschool. De scholieren protesteerden fel. Sommigen werden opgepakt en naar de Kommandantur gebracht. De directrice Lilla Munod werd ontheven uit haar functie. De scholieren boycotten de lessen tot op het einde van de oorlog. Vaderlandslievende professoren gaven les in het geheim, in het huis van de een of andere professor. In de school zelf, Broekstraat 68, gaven de collaborateurs les aan een handjevol nieuwe leerlingen die afkomstig waren uit Duitsgezinde families.



Rechtsboven: Het Fysiologisch Instituut in het Leopoldspark, dat in 1893 door de architecten J.J. Van Ysendyck en L. Gérard werd gebouwd. Toen de ULB op het eind van vorige eeuw moest uitbreiden, stelde Ernest Solvay voor om een wetenschappelijke cité te bouwen in het Leopoldspark. Er werden vier instituten van de faculteit Geneeskunde van de ULB naar Etterbeek overgebracht: twee natuurwetenschappelijke instituten, het Instituut voor Hygiëne en het Instituut voor Anatomie. Nog later volgden het Solvay-instituut en de School voor Economie. De 'Conseil de Physique' en die van 'Chimie Solvay' vonden er plaats. De eerste in 1913 en de tweede in 1922. (SAB)

Rechts: Klassenfoto van de Sint-Gisleinschool. Men heeft getracht de foto wat op te fleuren met planten en een wereldbol. De scholieren dragen hun zondagse kleren. De twee onderwijzeressen, onder wie het schoolhoofd A. Verbeiren, zien er in hun zwarte en sobere jurken streng uit. (SAB)

pedagogisch en ideologisch gedachtengoed werd in de praktijk gebracht in de 'école modèle' (Modelschool) uit 1875, het geesteskind van K. Buls. Deze school was een opvoedkundige proeftuin. In hetzelfde jaar werd het Brussels gemeentelijk lager onderwijs kosteloos. De schoolstrijd brak in alle hevigheid los na de stemming van de Schoolwet van 1 juli 1879. Zij schrapte het godsdienstonderwijs uit het schoolprogramma en verdreef de priester uit de openbare scholen. De katholieken boden heftig weerstand tegen wat zij noemden de 'ongelukswet'. Zoals elders in het land werden ouders en leerlingen onder druk gezet. De geestelijkheid weigerde sacramenten toe te dienen aan ouders die hun kinderen naar de gemeenteschool stuurden. Aanhangers van het openbaar onderwijs werden naar de hel verwezen. Katholieke armenmeesters weigerden hulp aan arme ouders. Broeders en zusters ronselden kinderen op straat. Het stadsbestuur bleef niet onberoerd. Officieel eindigde de schoolstrijd in 1884, na de stembusoverwinning

van de katholieken. Dank kreeg de geestelijkheid op openbaar onderwijs. De afgeschaft. De normaalschool de stad ze onder haar hoed zich eveneens in het strijd twintigste eeuw werd een 'Collège Saint-Michel' die hadden bijgewoond afgetstedelijke school. De school eindigen na het Schoolpa

De universiteit

Tijdens de Eerste Wereldoorlog de universiteit, net als de land, de leergangen op u Universiteit Leuven, die Duitse bombardementen. In 1941 echter, was de 'U de enige die het program

